

Mahjas Weešis ar peefušeem malfā:

Ar peefušeem malfā:
Ar peefušeem malfā:
Ar peefušeem malfā:

Mahjas Weešis. Politisks un literarisks laikraksts.

Redakcija un elpedizija
atrodas Rīgā,
Ernsta Platē grabmatu
un bēdžu-krāslu un
būtu-ļekļu veid.
Sludinājumi malfā
8 lap. par weenas flejas
smiltu rakst rindinu.

Mahjas Weešis isnabf weereif nedelā, treschdeenās. — Ar katru numuru isnabf literarisks peelifikums un katru mehnesi jemfopibas peelifikums.

Satura: Wairaf gaismas? — Lagadeja Turija. IX.
No eschleenes: a) Wairafas leetas. b) Wairafas notikumi. c) No
jūtam kreemijas pusem. — No Rīgās. — Kuņģeņija. — No ad-
lenem. — No jūtagada wistēm atpirlušees. — Udrupis (totgi).

Wairaf gaismas!
Ученые сдѣла, а изученіе гѣма.
Крему саламс вѣрѣдс.

Mušu leela brabtu tauta, ka to ņi paruna peerahda,
jau ņen atfinuše, ka mahjisanas ir gaisma un nemahji-
sanas — tumša, un ari Latweešji arween un arween
atņihl, ka lamehr dihwio, lamehr mahjees, bet, deemchehl
wehl arween un arween mušju Latwija gaismai ir ņipri
ween jaziņas ar tumšu, kura parabdas gan mahjās,
gan pilnigā nesināšanā, neaprašāšanā, ņawa labuma ne-
atņihšanā, tā ņā, nūdeen, wehl arween un arween ja-
atfabrto flawenā dņeipeeta (Getes) peddeje wabrdi — gais-
mas, wairaf gaismas!

Lai ņil kairis no ņeen. laņtajeem, kureh daudf ma-
lafa laitrakstu ņinajums, ateras, ņil tas jau naw laņis
par blehju ņikeem pilņebās, kuri gandrih arween isdodas
ņil tadeht ween, ka peewilņajeem naw bijuņi ņinami lair-
rakstis daudfaber atņihl ņinamibidigi, ņili. No ta war
redņet, la wini laitrakstis nelafa, ņitadi tee mahjeru ņarga-
tees. Tas patņ buhtu ņafala ari no teem, deemchehl ne-
ņaitameem gadijumeem, kur mušju tautas brabti, ari tee,
kureem deņgan pee rolas, greeņas newis pee mahjita
abrņta, bet pee weena otra, labbara wabrdojaja, brauzitaja
un daudf ņileem, kureh „pulla glabbjot“. Kad buhtu ņa-
wahlas ņatistis ņinas par teem atgadijumeem, kur ņaur
ņabdu — nu teiņim muņibu, mahjizibu, nesināšanu,
ir ne ņitween weņeliba uņ wiju muņibu ņabojata, aju gais-
mina ņubufe, weens otris no peederigeem, pat ņimenes ap-
gabneeks waj nama mahte nahwei par upuri kriteuņi, —
tad teesam ņnabhtu ņaitil, no kureem buhtu ņabaidas un
— muņju laiteeņebu deht ņaņaunas!

Un ari ņoje ņafata, la ņilweņi negreestos pee puņņo-

tajeem, ja teem buhtu ņinami tee daudņe laitrakstu ņino-
jumi, labda nelame ņaur ņabdu abreņņešanu ņebluņes.
Tee lairņu buhtu atbaidrih no ņabdas nepeedodamas
geņibas. Tā tad gandrih janabf atfal pee gala ņreeduma,
ka — ņee ņilweņi nelafa laitrakstis. — Wan man atteiņs
daņas no ņeen. laņtajeem: „man paņņam wabrdoņana
libdņeja“ un ta taņfal, bet ta ņa es par ņho ņautajumu
gribu runat ņitā reņsā, tad pahreņņaju tuhtil uņ ņi rakņta
iņņto nolubtu: atgabdinat ka mums wiņeem wajadnig ņen-
ņees peh; wairaf gaismas, peh; iglibidibās, peh; ņawu ņau-
nibā egubto mahjibu papildināšanas!

Pirmais wairaf un wistehtati pee-ņejamais libdņeklis
preeņņa ņabdas paņņihlņibās ir laitraksti un beņ-
malfas tautas bibliotekas, un ņee nu, deem-
ņehhl, jarehņ la Latwju tauta ņoh ņinā palitufe ņil daņņai
labai maņai tautinai taņtu paņafā, no leelam kulturās
tautam ņau nemaj nerunajot. Un tomehr ņitu tautinai
apņabhtu nebudi naw labaf par muņju apņabhtem!

Kadeht ņi parabdi? Waj nu muņju laiteeņņi ne-
miņl daudf laņt, jeb wini laitraksti nemahf laņtaju intereņi
modinat un waldņinat? Weens no diweem. — Lai nemin
man neweens tagadejos „gruhtos laitus“, jo pa diweem
kopā weenu laitrakstu paņellejot isnabhtu pa gadu malfat
titai apmehtram 1 1/2 rubta, jo nedelas laitrakstu leelata
dafa nemalfā wairaf ta 3 rubti pa gadu ar paņtu pee-
ņubtot, tā tad maņaf, neņā graņ pa deenu! Un tad mehs,
reņ pilņehā ebrauņuņi waj ņitru peeņeņtu ņil 1—2 alus
pudeles, jeb ņitru labrus leetus, newajadnig uņ dewunus,
tad mums buhtu apņeņņešanas nauda rola. — Neweens
gan ņimis deenas neitiks, ka laitrakstis „naw wehriņ“
laņt, jo wiņ tee rauga peh; eņpehjas un — teiņim labas
gribas, ņinņinat tumņu un weņ tautu pee labņabjibas,
bet — gara kurbiba, kura wehl daņņās Wairafas nomates
mahjo, nepeh pilnigi ņabda iglibidibās libdņekla labumil
atņihl. Tadeht japeered ari ņee peemehrs, kur ņaur lair-
rakstu nelafņņānu ņuda ņaidra nauda.

Leepajas walfis bankas nodata eeronas igabjuņehā ru-
dent laba teņa ņemneku no labda ņi teem nowadeem, kur
pat wabrduš „awife“ un „laitrakstis“ nepaņihl (deemchehl
pee mums wehl tabdi nowadi paņabw). Semneki ņwell

ņi leņņas labu teņu wezas papira naudas un luhtj to ap-
mainit, jo — ņibri briknumņ! nekur wairs nenemot preņim.
Tā ņā no galeņa apmainiņšanas termiņa jau tabdi
1 1/2 gada pagabjuņi, tad eerehni newar neņa darit un ņi-
ņamjuņee ņemneki bahņ atfal ņawus „papirņus“ la-
bafā, kureh ņil ņigi dņeemju grabmatā glabajuņi, libdņi
lamehr tee paņaudeja naudas wehribu.

Un laiti ir gruht! Laikam gan ari ņoh „gruhtu
laitu“ deht tee nelafņja laitrakstis, jo ņitadi tee nebudi
ņawus ekrakstos graņņus ņil ņigi ņurejuņi neapmainitus.

Kad ņoh rindinu rakņtājs augņhā mineto „notikumi“
laitrakstis laņņja, tad tam ņabņeja ņeņs, ka Latwija wehl
walda ņabda gara tumņa. Maņaf es jau briknejos, kad
dezebrea mehneņņa ņabtuā labda radineeje ņi Leņņeem
man wezu 10 rubtu gabalu radidama ari briknejas, ka
nu wairis nekur nepeemot. Uņ manu ņautajumu, tadeht
tad nauda naw abraņi apmainita, ta it leht atbideja:
„ja, kas tad pee mums tāņ awiņes laņa!“

Tā tad jau pate ta „ņi“ aņimufe laitrakstu ņeelo no-
ņihmi, bet ņubtribas deht tos nebija laņņufe.

Gribedams nabaga atraituņi deņgan prabwo naudas
ņumu glabht, ņoh rindinu rakņtājs greeņas pee ņināņņu
ministra ar luhtgumu ņaut apmainit un Wina Augņta Eņ-
lenze bija ņil laipnis ņpildit luhtgumu: ņehnis deenas
walfis banka peesubņija pa paņtu ņaunu ņaunu naudu
wezas weeta, kura libdņ ar laudņem ņitas ņil ņabedņinata
walfis bankas pagalmā uņņelta ņewiņņā kurbņi.

Ne maņums buhs ari to, kas laitrakstis nelafņdami
neņin ņil daņņu labu ņitru ņaunu ņitumu noņaņijumu, ņaur
to ņetas ne ņitween weņi gabjeem un ņitas nepaņiņšanas,
bet ari pat ņoh par ņituma neņpildņšanu, jo weens no
pamata ņitumeem wiņas walfis ņan: „ar ņitumu nesinā-
ņšanu neweens newar aņņibidinatees“. — Kad ņabda ņituma
nebudi, tad jau ņitakris waretu atteiņt, ka wiņņ daņņu
labu noņeegumu padariņis — „neņinadams, ka tas naw
brikw.“

Tadeht gaismas, wairaf gaismas! — Mums puņlibdņi
peeteleņņis ņitais laitrakstu. Kairis war ņew ņwehletees
peh; garņas un paņiņšanas, jo wiņ naw dabrai. War
„padrdaudht wiju un to kas labņaturet.“

Daņchadi rakņti.

Ķiropas tauru bagatibas ņustiba.

Of „Pyceos Korarero“ tulleņis ņ.

Table with 3 columns: Year, Value, Value. Rows include Anglija, Franzijs, Bahzija, Holande, Saweenotās Walfis, Wija paņaulē.

Of ņehis tabeles redņam, ka Franzijs un Holande
ņarptautiņā ņirdņeēzibā peepatureja ņawu egubto ņabwoli
un wairaf neņo. 1860. g. Franzijs tonnu ņitais bija
5 proz. no wiņas paņaules tonnu ņitaita, 1888. g. 5 1/2 proz.
Holandes tonnu ņitais wiņas ņehis gadēs libdņinajas 1, proz.
no wiņas paņaules tonnu ņitaita. ņibniņņ notel ņary
Angliju un Ameriku. Amerikas tonnu ņitais 1860. g. bija
20, proz. no wiņas paņaules tonnu ņitaita, bet 1880. un
1888. gadēs ņitai 20 proz. Pa brabtu kura laiku 1861.
libdņ 1863. g. ņitā leela dafa ņirdņeēzibās ņugu ņinņizinata
un ņoh apņabhtil ņleetoja ņew par labu Anglija. Pehdejas
tonnu ņitais 1860. g. bija 30 proz., 1880. g. wiņņ ņa-
ņneedsa 52 proz. un 1888. g. pamāņinajas uņ 48 proz. no
wiņas paņaules tonnu ņitaita. ņoh Anglijas tonnu ņitaita
pamāņināšanas ņleetoja ņawā labā Bahzija, kuras tonnu
ņitais 1860. g. bija 2, proz., 1880. g. 3, proz. un
1880. g. 5, proz. no wiņas paņaules tonnu ņitaita. Tā
tad ņihna par peņnu ņarptautiņā ņirdņeēzibā notel ņary
Angliju, Saweenotām Walfim un Bahziju. Franzijs un
Holande patura ņitai ņawu egubto ņabwoli. Un pakeņi,
lamehr wiņas paņaules tonnu ņitais no 1860.—1888. g.
paleelinajas 5 reih, Franzijs paleelinaja ņawu tonnu ņitaitu

5 1/2 reih, Holande ņitai 5 reih, lamehr Anglija 8 1/2 reih
un Bahzija 10 reih. Amerika, pateņjotees minetai ņinņi-
nāšanai, paleelinaja wian ņitai 2 reih. Ja ņalibidina-
ņanas deht nemam 1880. un 1888. gadus, tad ņrabdas,
ka wiņas paņaules tonnu ņitais pawairojees 1 1/2 reih,
Bahzijas 2 1/2 reih, Amerikas 1 1/2 reih un Anglijas 1 1/2 reih.
Ne ņitai Bahzijas, bet ari Amerikas tonnu ņitais ņabf
pabrņeht pawairoņanas ņinā Anglija tonnu ņitaitu. Un
ņary ņehim tautam, ņary Angliju weenā puņe un Sawee-
notām Walfim un Bahziju otra puņe tagad notel breņ-
miga ņihna eņonomiņņas wiewaldibās deht par pahrejo
ņilweņi. Starptautiņā transpora un ņirdņeēzibās ņagrabb-
ņana ņawās rolas ir ņitai weena ņehis ņihnas metode.
Apņatņim ņihumā ari ņitas.

Ķirgu nodroņņināšana tautiņās ruhpneezibas raņho-
rumem ir otra, ņen jaw ņimehginata metode. Ir Anglijai,
ir Franzijs, ir Holandijai, Belgijai ir ņabdi ņirgi. An-
glijas un Holandes ņirgi pa leelatai dafai atrodas kolonijas,
Anglijai pa dafai neatarigās Austrumūs un Deemwidus,
Amerikā. Franzijs un Belgijai turpretim tee atrodas pa
leelatai dafai Ķiropā, bet ari wiņa paņaulē, kur ņitai atro-
das bagatas un kulturās eedņiwotaju ņehiras. ņehis ņehiras,
ne-ewehrodamas nelabdas aņņargu muiņas, ir waņabwigas
un nodroņņinatas Franzijs un Belgijas ruhpneezibas
raņhojumu nonehmesas, kure ewehrojami ņawa augņta
labuma, garņas, glibtuma un modes deht. Tā ņalij-
ņehes ņirgi ņary ņehim ņehetram tautam, kuras eguwuņņas
eņonomiņto wiewaldibu. Tagad diwas jaunās tautas,
Bahzija un Amerika ņawē pee ņehis ņarptautiņās pluto-
kratiņās preņņehurwim. Winaņ wajaga ņirgus. Ar Fran-
ņehem ņajenņees Ķiropas ņirgus ņoti gruhtu un naw nebudi
pa ņehņai wehl nenozestinatai tautai, jo garņa, glibtums,
mode ir jau ņen Franzijs priwilegija. Berline gan domaja
peh; 1870. g. eweņņ ņawās modes, bet uņwareta Franzijs
palika tomehr par modes ņitumu deweju. Tā tad ņibri
dabiņi, ka neatarigam Austrumeem, Deemwidus-Ameri-
kai un kolonijam ņabuht Bahzijas un Saweenoto Walfiju

eņonomiņņas poliņtiņas objektem. Tadeht ari Monroe ņlejeens
„Amerika preeņņ Amerikaneem“, gan noņime „Deemwi-
dus Amerika la ņirgus Seemet Amerikas ruhpneezibas
raņhojumeem“. No otras puņes, Bahzju poliņtiņa taņņajōs
un tuwalōs Austrumūs ir giuņņi preti Anglijai. Of ņehem
apņabhtem nu isnabf, ka Amerika un Bahzija ņirgu egub-
ņanas ņinā ņrabda preti ne Franzijs un Holandijai-
Belgijai bet Anglijai. Tas patņ redņams ari, ja ewehrojām
ņitas eņonomiņņas wiewaldibās egubņanas metodes.

Kapitāla eweetōņana eņonomiņņi atpafal palitufchās
ņemēs gan buhs pate ņwarigafā un labalā metode, egubht
ņew hगतibās, kuras rada ņitu tautu publiki. ņehis tautas,
kuras aplaimo ņweņņu tautu kapitali, war buht no pehde-
jam poliņtiņi pilnigi neatarigās, un daņchadā mehā atlarigās.
Ja ahriemju kapitali teel eweetoti daņchadēs ņinehmu-
mōs Kreewija, Itālija, Spanija, Mehika, Braslija, tad
mums ir pirmais atgadijums. Ja turpreti Anglija eweeto
ņawus kapitalus Indijā, tad otrs atgadijums, ņaidri
noteiņis, ņaprotams. Bet ir atgadijumi, kad ņormali ne-
atarigās walfis tomehr pateņņhā atrodas ņem labdas
walfis poliņtiņā eņpaida. Tabdā gadijumā tapat ņā pee
pilnigās poliņtiņas atkarības, wōdas ari eņonomiņņa wiew-
waldiba, kura iņpeeņh ņitu tautu kapitalus. Tā tagad
Balkanu puņņalas walfis Bulgarija, Serbija un Ru-
manija atrodas ņem treņņabeēzibas eņpaida un te mehs
redņam, ka ņem ņabda eņpaida winaņ teel eweetoti
Austrijas un Bahzijas kapitali neraugotees uņ to, ka wini
dabrai par Angliju un Franņņu kapitaliem. Pilnigi
neatarigās walfis Bahzijas un Amerikas kapitali ņawa
dabrguma deht newar ņajenņees ar Angliju, Franņņu un
Holandijas-Belgijas kapitaliem. Franzijs un Belgijas kapitali
walda Spanija un Itālija un pehdeja laņņā ņplatas arween
wairaf ari Kreewija, iņpeeņdami Bahzijas kapitalus, kure
jau ņabla ņehi nodibinatees. Bahzijas kapitalu mehginā-
jumi nodibinatees Itālija, neraugotees uņ Itālijas waldibās
aņņardņibu, neņdewās. Tā tad Bahzijas un Amerikas
kapitali newar meņlet Ķiropā ņew darba lauku, jo beņ taņnas

Un tad šo rindinu rakstītajā buhtu weenu waj otu „Mahjas Weeša“ newilšchu laštaju pamudinajis lašt uš-
 zibtagi to laštaju, to tas tura par weenu no labakajem
 un tad starp wina laštajem atrastos ari wehl lahdš, tam
 weza naida un tas zaur šcho rakstu usmudinats greeštos
 pee Wina Augštās Ešelenes ar weenlahršču luhguma
 rakstu (beš stempelmaru), lai nesaudetu šchinis grubtajos
 lahdš ar šweedreem pelnitu grašiti, tad — buhtu toti
 preežigs, la esmu špehjis to labu darit. . .

Bet — waj šchis rindinas ari tos tauteschus aš-
 sneegs, las šee pajas walšis banka sawu wezo krahjumu
 gribeja welti apmainit? — Laikam gan nelad ne, jo —
 tee jau laštakstus nelasa.

Un ašesemš laštakstus sauž par „septito leelwalšiti“,
 til daudš teem t u r waras!

Tagadejā Turzija.

IX.

Konstantinopole, kura tās oštā eebrauzot leelas mums
 wihta no daštuma un krahšnuma ween, ir pateesbā milšu
 pilšehta, šastahwofša no tuhštosh pilim, buhdam, bašt-
 jam, mošhejam, kapeem, dahreem, drupam, muhdreem un
 tā tablat, las ištāšiti pa palneem un eelejam beš lahdas
 lahtidās, beš jeb lahdā plana. Šche redsam attihštibu ar
 bagatibu, taupibu ar ištahērbibu.

Ari par „pilšehtu“ to ištā newaretu fault. La til ir
 pilšehtas štelets ween, jo tilai masa pilšehtas daša šastahw
 no žetām muhra ehtam. Wišš žitš rahda mums wairat
 aštāštū baraku lehgert, pilditu ar dahšadu tautu mašt-
 jumū. Konstantinopole weenmehš wišš pahrewehščas: tur
 waram atrast wezas pilšehtas, las panihšt un jaunās, las
 ušplautš, žitās attal, las šilko ronās. Wišur maina,
 wišur nekahrida. Šur til azis greešam, redsam leelu
 darbu pehdas: žauraktus kalnus, pušnolihdinatus palnus,
 nošpraustas jaunās eelas, beesuš muhdus, milšu drupas. . .
 Teescham šawada, originela pilšehta!

Tu eji pa eelu, kuru gresno lepnas pilis un ta beidšas
 — tuhščā grawā; tu nahš ir teatra — un atronees drihš
 uš kapehtas; tu ušnahš kalna galā un eeraugi few apahšč
 lahtjam mešju un uš otra palnina tawā preeščā attal
 pilšehta. Tu greešes ap lahdā nama šubri un adurees
 pee wahreem, tu eji pa lahdū eelu lejup un atronees
 weentullgā aišā, tur žita neta neredš, la tilai šilo debes.

Pilšehtas datas šche gan pašubd, gan parahdas, pah-
 reidš ir negaidot gan apahšč tawām lahtjam, gan wirš
 tawas galwas, gan pa labo, gan pa krešo rotu, gan tuwu,
 gan tahtu, gan meščā, gan juhrā, gan no šaules apših-
 detas, gan tumschā pahrehtā eetihtas. — Tu šper tā šatot
 til weenu weenigu šoli un redš wišu pilšehtu — šilko
 tu atkahpes druzin — wišš attal nojudis un tu neta
 neredš. Tu pajel galwu — tuhštosh mirdošchu minaretu
 galotau rehgojas par tewim, tu laht wehl augštatu un wišš
 attal jau pašudis. Šā milšu tihla pawedeeni šteepjas pa
 pilšehtu tuhštosh eelu un eelinu gan pa kalneem, gan
 lejam, gan gar bešidibina malam, gan žaur šlittim, gan
 tās šaweenotas žaur trepem, gan žaur leeleem šhtumeem,
 gan tās brugetas ar atmeem, gan ar šmittim.

Gan inahšam dahšrejš tahdā pilšehtas daša, tur waram
 ee-ehpot dšestro tihro žemia gaisū, gan attal apjubtam wiš-
 trošchānainatāš eelās. Weenā daša šchi šawada pilšehta

duš, otrā la šrahdā, šteidšami, nenofuštoshi šrahdā. Weenā
 daša pahriwalda šartana, otrā attal balta krahša, treščā
 muhšu azis redš wišwairat šelta špošumu, žeturtažā
 attal tilai pušu un šahdu daštumu ween. — — —

Maindamees mainas preešč muhšu azim gan krah-
 šchā pilšehta, gan weenlahrščs žemats, gan tihrams, gan
 dahršs, gan ošta, gan turgus weeta, gan — tuhšnešs.
 — Turku dšihwofšu starpā pajetas lepnī Eiropescha pils,
 aif tās rehgojas šlaktāis minarets; tad nahš baštūžas tornis,
 tad augštis muhdis. Tur teats šineeschu štilā, un šche attal
 harema ehta ar žeti „ašrešteteem“ logeem, ešpretim leelajām
 modes magastinas špogufu ruhtim.

Un pār wišām šchim dahšdahšadām buhwem šteepj
 žiprešes, piniju un wišgu šoli šawas plātās, šafās lapas it
 tā mihtī šaudšedamas.

Wehl weenu šoli un — wišš ir pahrewehštes. Tagad
 tu domajees ešam lahdā Maršelas preeščpilšehtā. Tu no-
 greešes žitā eelā un — juhtees tahlā Aštijas žemā. Wišū
 tu šche atroni: druzjinu no Franžijas, daštū Anglijas, ari
 Wahžijas un Kreewijas netrubšt. Kad tewi til žit neži
 no gihmja waj apgehra war par Kreewu šhmet, tad šini,
 la tewi gandrihš ištatrā eelā un šatrā leelakā pahrdotawā
 ušrudās šlaidrā Kreewu walodā. — Uš leelās pilšehtas
 gihmja lašt gan arkitektūrā, gan krahšās, gan eelu wišpah-
 rejā ištātā to leelo wezo žibninu starp štištigajem un Tur-
 keem, kam šchā šwarigajā weetā buhš waldit. . .

Štambula, šchi Konstantinopoles wišturžistalā pilšehtas
 daša teel maš pamāšam, no wišām pušem no eelihto
 „krištigo šunu“ dšihwofteem aplentā. Un šur tad wehl
 žitur! Arweem wairat šaronas baštūžu, piku, šlittūžu,
 attahšu dahru, šrahdneeku dšihwofšu, školu un t. t., las
 wišas krištiteem peeder. Wišas šchis buhwes lahtj pamāš-
 tinam no weena palnina uš otu un rahdā jau mums tās
 linijas, gar un žaur turām šche radisees drihšā laikā jauna
 Eiropeschu pilšehta.

Un „winas“ mainas, — mainas tuhštoshlahrtigi šcho
 pilšehtu žaurštāgajot! No žaukeem šatumeem tewi šagaida
 bešī putelki, no labi brugetas eelas eestuhštī tumschā,
 šmirdošchā eelinā, beš trotuareem, gan tew žalāipo gar
 mehšju gubam, gan šalluhp pār atmeem, gan tew ja-
 lahtj pa terašem, gan žalez pār grabweem. . . Šawada
 pilšehta! — —

Ešam tā apreibuschi no šchi daudšuma dahšdahšadu
 eespaidu. Gegreešāmees lahdā šlufakā eelā un apluhšim,
 la tad ištī tur ištātās. — Šche nu gan ir wišš ištī
 „orientālistis“. Ešam pa šcho eelu jau lahdū študas
 žeturktū un neširdam wehl nekahdas štanas. Gar eelas
 abām pušem redsam šola ehtas dahšdahšadās krahšās.
 Ehtu otriš štahwš rehgojas par pirmo un treščāis attal
 pār otu.

Šee logeem peebuhwetas it tā majas werandinas ar
 glahšču logeem un šmalkeem šola trelineem jeb restem.
 Šleelas, pirmo reiš eelu uššlatot, it tā pee leelajem na-
 meem buhtu peelipinātš daudš masu namešu. . . Wišš tās
 peedod eelai šawadu nošlehpumainu, šehru ištātu. —

Dahšrejš eela ir til šchaura, la abu pretim atrodošos
 namu ložu werandinas jeb balkonini šanahš it tuwu šopā
 un nu tew jāštāgā tā šem pajumtes, apahšč Turku haremu
 apdšihwotaju lahtjam, kuras šawas dšihwes ilgato laiku šche
 ween mehšš pawadit. Wišas durwis ir žeti, wišš loži ar

restem nošlodšiti. Leelas, la šche weens otram ne par to
 neušžetu, weens no otra baštitos jeb attal, la šatra ehta
 buhtu šche šlosteris. —

Bet — las tur? Šeepešchī attal turwumā šlakt
 šmeelki. Pajetot azis uš augšču eeraugam šuplu melnu
 bišī nolūšam un pašubdam waj attal pahri bruhnu oštū
 šchelmigi uš mums raugamees. Tablat ešot dširdam, la
 diwas damas pahri par eelu it omulgi šarunajas, beš
 šokeem tuwojotees uš reiš aplušt. Šas šin, lahdas mehd-
 šbas, lahdus wiltigns nodomūs mehš šche pahtraujam.
 Šedšet mehš neredšam neweena un teelam pašči no tuhšt-
 schām azim redšeti; mehš ešam weentuligi un ešam tomehr
 šauschu puhtī. —

Newajaga domat, la winas buhtu garlažigās, šchis
 „ištās“ Turku eelas. Nebuht ne. Bahšee šlaktee minareti
 šato krahmu wihtā, rošā gehrtāis Turks, melnā wehdšene
 durwu preeščā, šlaktis Beršeeschu tepdektis pa ložu ištāhtis,
 wišš tās šaweenotas žaulā, mihtā šastānā, la pat ne štundam
 ilgi ne-apniktu to apluhšot. — Tee, las mums garam eet,
 neleelas gar mums ne šmot, pat ne azis tee mums nešmet.
 Šikai weena weeniga balšs eesaužas mums aif muguras:
 „žaur!“ (netižigāis). Mehš atgreeschamees atpalaš un
 redšam Turku šenki aif loža šehga pašlehpušchos. Gan
 lahdreis atweras nama durwis, mehš raugamees it šin-
 rigi, las tur par harema šlaktū ištāhtis, beš tās weetā
 ištēž it weelki uš eelas Eiropeschu dama teitdama wehl reiš
 waj un pa wahžijstī „Wieu“, waj pa franžijstī „au revoir
 (uš redšechanos!)

Šahdā žitā eelā, til pat šlufā, dširdam uš reiš pašawu
 šlabechanu un šwanišchanu. Šas tad tas? Mehš negribam
 ištī šawām azim žiget: leelš tramwāšs drauz mums pretim,
 la bahštin peebahštis ar Turku šartānajeem šeežem. Ahtri
 paštreem mums šchis „Eiropas peederums“ garam un attal
 mehš atronamees Aštija. Šluchī tā teatri dekorāžijas mainot!

Drihš eestuhštām leelakā lautumā, kura wihtā pajetas
 lepnī weens weenigs milšu palnu šoks. Weenā lautumā
 pušē redšam šrubšlu atu, pee kuras kameekī, otrā pušē attal
 šašinūžu, kuras durwu preeščā uš mihtšleem dekeem išt-
 steepušchēs Turki šuhpina lepnī šawu šchibufu duhdūš.
 Turpat attal wišgu šoks ar wihtā ogam apwišees, gar ehtu
 štubreem redšam šilo žuhras uhdēni un šneega balštās šehgeles.

Leelšlā gaisma, no kuras azis apšchilštī, dšlaktis šlufums —
 wišš tās dod šchim ainam šawadu behdigu, beš šwinigu
 rakšturu, kura deht ween mehš šcho ainu eespaida newaram
 un newaram aišmīrst — pat bež gadeem. —

Mehš atronam gabalus, tur tilai retas mahjas wehl
 rehgojas, šarp tam plati šaki maurini, eelu weetā šchaurās
 telas, tad attal leelš gabali ar drupam no pehdējā uguns
 grehta, las Konstantinopoli mehšš šoti bešchī peemēšter.
 Drihš attal redšam lejā šinteem namu, eelu, žetu, telu,
 dahru, kuru šarpā nemanam nekahdas dšihwibās šhmes, pat
 ne waleju durwu, ne duhdū mahtonišchā išt šuršeneem.
 Bet drihš teelam it negaidot tā wišštraujakā leelpilšehtas
 dšihwes mutuli: tur šeme riht ween no leelmannu šaritem,
 tur šelta šehrti eerebni un wiššneeki bodas mištū
 dšihwofkōš, tur bagatneeku eimki pawada wiwu apšardšibai
 padotās damas, tur špihd uš ištatra šota išt magastinu logeem
 mums pretim tās wišgresnāšas, wišdahrgatās mantas, šche
 redšam namus, kuru šeenas ar mošakru ištiktas, ar šeltitām
 žeedru šola tapetem gresnotas, ešam garam šeltiteem dahru
 trelineem, išt šureem ntums dšošchā šalda, apreibinošchā šmaršchā
 pretim, šrubšlu atu burbošojochāis uhdens wehšina gaisū, išt
 krahšchājam mošhejam dširdama lehna Deewa luhgšchana,
 un tad — kad šaule špēšch wištārštaki, taišni pašchā
 pušdeenā ištahšt uš Konstantinopoles šintām mošheju
 minaretu galerijam wežee žeenigee „mneženi“ (šaužeti), kuri
 š reiš par deenu „tižigajem“ šorāna šwehštās formulās
 atgahdina. Lehni, gaischi un šwinigi tās sauž azis uš debesim
 pajeldams tos wahrdus, las tāš pašchā minūtē attal no
 wišām Eiropas, Aštijas un Aštiras mošhejam: „Deewš
 ir leelš! Ir til weens weenigs Deewš! Muhamedš ir
 Deewa praweets! Mahžet Deewu luhgt! Mahžet pee atpešt-
 schanas! Deewš ir leelš! Ir til weens weenigs Deewš!
 Mahžet Deewu luhgt!“ — — — Wišas debesš pušē
 deenwidōš, šemeidōš, rihtōš un irakarōš teel atšahrtoti šche
 šwinigee šauženi un tad — šaužeti pašubd šawā terna —
 mahjollī — — — Šawada, tektšim dšeištā pilšehta! — — —

Uo eekščšemes.

a) Waldibas leetas.

Par Wiššemes gubernas papilšu meerteesneš e-
 želšs Peterburgas apgabala teefas šekretašs Menschutšins.

Par Rigas telegrafa šantora G. šchiras šemalā
 oštada eerebni eželšs telegrafa mahželis Augusts Šulšt.

Rigas telegrafa šantora G. šchiras šemalā oštada
 eerebnišs Aštins uš pašchā luhgumu atšlaktis no amata.

Šchindš pa-augštinati: par pilšgalma padom-
 neeleem: Wiššemes wišpahrejas lablahšibas waldeš šau-
 nalāis ahtis Dšendoršis, Bahšweras aprinkā preeščneela
 wežalāis palihgs Eišchens šon Nadežis, Rigas aprinkā
 preeščneela wežalāis palihgs Maštamilians šon Nadežis,
 Rigas aprinkā preeščneela žaumalāis palihgs barons šon
 Štempels, Rigas poližijas prištāws Ešanšis; par koležij

politikāš aštardšibas wiwi newar šajenšes ar Anglu,
 Franšču un Niederlandu kapitāleem. Wineem žaluhšo
 nodibinatees Austrumās, Deemoidus Amerikā un kolonijās,
 t. i. attal tur, tur jau nometušs Anglija, pee šam wiš-
 pirms žaluhšo wina politikāš pee malās atšibdit un tad
 nodibinat šawu ekonomistū wiršwaldbū. Kreewijai newa-
 jaga ne Indijas ne Deemoidus Amerikas. Wahžijai
 abas noderigas.

Šluchī šapat tās eet ar kulturalas nešežem. Wiwi pa
 leelatai dašai nometas šlakt tur, tur eewetojas wiwi tautas
 kapitali un tā pati žibna, kuru redšejām pee šitgu eegub-
 šchanas un kapitalu eewetoschanas, redšama ari šchelt.
 Wišš politikāš žibnini tautu štarpā, wišš pehdējo deenu
 šarešchājumi atbalstas uš šchim pašchām tautu ekonomistās
 dšihwes wajadšibām, aif wiššiem wahrdēem un projektēem
 šehpjas tās pats žibnišch debš mašes šumosa un ekono-
 mistās wiršwaldbibas.

Mentjēna X štari un jahntahrpini.

Pašchlaik no šawa Austruma želojuma Wahžijā pah-
 nahšchāis Dr. Mūllers (išt Remnijas) wehšā par lahdū
 šawu šoti šwarigu atradumu. Wišch aštahda, la ari pee
 mums pašštamo jahntahrpini (Lamparis nocticula, pee
 mums majatās šugas Lamparis splendidula) špibdumam,
 kuri šarštās wafaras naktis šido pa gaisū ugunigā dejā, ir
 tā pate darbibas špehja, las pašštamajem x štareem.

Šcho pahšleidiošcho nowehrojumu winam ištewees
 panahšt žaur šelofchu, nešanschu, gabijumu. Šairo pilšehtas
 (Egiptē) Šchedhida wešnijas dahrjā Mūllers lahdū deenu
 ištarišis fotografistūš nonehmumus un uš šola šem olirwu
 šokeem aišmīrstš šawu magonu šola lahditi, kura atradušes
 lahdā tā šaulkā Weišbroda plate olirwu lapās. Uš lahdites
 wehščš bija ušpuhtis dahšas olirwu lapas un lahdī no

špighulojochēem tahrpineem, kuri šinteem šidoja pa špeebigo
 gaisū, bija ušmetušchēs uš šchim lapinam un tās apšihdeja
 šaki-seltainā blahšmā. Kad Dr. Mūllers otrā rihtā no
 lahdites ištēhma plati darba turpināšanai, tā ištahdijas
 jau nolēetota un tablati pahremēšjet uš tās nahža redšams
 pilnigš olirwu lapas apmalu nonehmumus ar widus šteebra
 un šcheedru tumschāfu noštahšu. Tablati peštijumi atra-
 dumu apštīprinajuschī. Šrahdijas pat, la ari deenas gaismā
 šcho naktis špighulojochšo kufainišchu eespaids ir tahds pats,
 lahdš nakti. Masa šemes brunu rūputšchā un leelas lapu
 utš nonehmumi ištewušchēs šoti labi.

Šā šcho kufaini špibdums želas, par to mahžiti wihtri
 wehl šihš šchim naw pilnigi šlaidribā. Matušchijš domā,
 la jahntahrpini špibdums žetotees žaur špibduma weelas ša-
 degšchānu uš pa „gaisā porem“ peewadita šahbelka rehtinu.
 Wafarā žaur šcho „Mentjēna kufaini“ ari pee mums ištātram
 beš dahrgeem aparateem buhšchot eespehšams ištariš meh-
 ginājumus.

Dr. Mūllers šawus peštijumus turpinot ar leelu uš-
 žibtibū; wišchš nodomajis pa wafaru Helgolandes šalā uš-
 šahšt ištī plāščus mehginājumus ar rižopodeem, kuri šazet
 peekraštju apdšihwotajeem u. t. t. pašštamo „juhras špib-
 dumu“. Šahda Berlines šabrila jau šahšūš ligatawot
 šorkā lahdites, šewišchī šagatawotu Weišbroda plāšču no-
 nehnumeem, kuras pludodamas pa špighulojochšo žuhras
 šhmeni pašpehšchot nošotografet uhdēni pelošchās šiwis un
 šuštonus wiwu darbibas gaitā. Wišām špighulojochšam žuhras
 wiršum ešot tahds pat eespaids lahdš žaunatraštajeem x
 štareem. Bet waj tās teescham tā, par to wehl truhštī
 peeteekochu peerahdijumu. Wišpahri žaunatrašto x štaru
 noštīhme, jebšchu gan tā ir leelšlā, šot tomehr ari šlupat
 leelšlī pahšpibleta, tā jau pa laikam wišš, las dabā leelšlš.

X.

ſapt. Jakobſons, ar bedru tolu lahdinu no Gijonas uſ Carbiſſu, jekā dabujis wehtraiņu laitu un fugis tizis druſtu apſabdeis. Emilie, ſapt. Mikelfons, no Newcaſtles braufdams, 23. februari nonahjis Kolbergerinde; bahru auku labā deġembra mehneſi, fugis ſcho oſtu newarēdams ſafneegt, bija peespeests palikt ſeemu Danzigā, un iſlabot ſaur auku padaritos apſabdejumus. Concordia, ſapt. Behrſinſch, 5. janvari no Gullis iſbraudams, 22. februari eegahjis Dramend. Nimrod, ſapt. Wibtols, 8. februari no Brestes iſbraudams, 24. februari ſafneedhis Fowey. Lucinde, ſapt. Ruſmans, no Newcaſtles iſjedams, 15. februari nonahjis Palmā. Sweiks, ſapt. Anſons, 26. februari iſgahjis no Graveſendes uſ Bahju. Ej-tik, ſapt. Girtbans, pehz apſabdejumū iſlaboſchanas 27. februari atſlahjis Doveri un turpina jeku uſ Bidefordu. Kursemneeks, ſapt. Muzeneeks, 28. februari ſahjis Liſabonā enemt ſahls lahdinu uſ Haardingenu. Roja, ſapt. Maibaums, un Fernawas fugis Sorkholm enemt toktu malkas lahdinu; pirmais uſ Riġu par 105 ſap. par kvintalu un otkais par 130 ſap. par balli. Alice, ſapt. Bahſs, 1. martā iſgahjis no Sunderlandes uſ Klaipehdu. Manifest, ſapt. Eichens, no Chriſtianijas braufdams, 2. martā ſafneedhis Rowenu. Ernet David, ſapt. Grehwe, no Chriſtianjandes iſjedams, 2. martā nonahjis Gullē. Aequator, ſapt. Salfne, 20. janv. Maccio atſlahdams, 13. febr. eegahjis (Amerikā). Gubernator Sinowjew, ſapt. Wink, no Lynes iſbraudams 4. janvari, nonahjis Bahjā (Amerikā) 15. februari. Mercator, ſapt. Walters, 19. janv. Carbiſſu atſlahdams, 5. martā nonahjis Wiſtorijā (Amerikā). George, ſapt. Weide, iſgahjis no Lagunas (Amerikā) uſ Queenſtownu f. D. Anna Victoria, ſapt. Muſtants, 7. martā ġataris iſcet no Kopenhagens uſ Wentſpilt, no kurenes fugis peenemis lahdinu uſ Birtu of Borth. Auſtra, ſapt. Laſis, 1. janv. no Karbiſſas iſbraudams, 5. martā ſafneedhis Demeraru. Abraam, luſch ſtrandejis pee Dixie ſalas, nonemts no ſehkla un noveſts uſ Wobli 28. febr. (B. B.)

No ahrſemem.

Wahjia. Awiſe, "Reichsanzeiger" (Wahju waldbas mehneſis) ſino, la ſopu mehra deht ſwaigas jublgatas eewehšana no Krewijas aſſlegta ſillab pa ſemes la uhdens ſeem. — Wahju leiſars un leiſarene 23. (11.) martā aiſbranza uſ Genu u (Italija), no kurenes tee ar ſugi "Hohenzollern" doſchotaks uſ Neapoli. Nodomats ari ſatitees ar Italijas karali Umberto. Gewehrojot Italijas kara pulku ſalaufchamu Afrikā, Anglu kara pulku ſuhtichanu pret derwiſchem un zitus jautajumus, jadomā, la abi walneeki ari pahruenas politriflas leetas. Wahju leiſara jeloſchana uſ Italiju, eewehrojot pehejos notikumus, it la liktu paſaulei manit, la trefſabeedriba wis weht naw iſirufe. Paſlahwet jau nu ta gan paſlahw un ar weht paſlahwes, bet trefseenu ta tomehr dabujuse neſchahdo. Italeſchu ſalaufchana Afrikā ġaiſchi leezina par Italijas wahjumu, winas kara wadown neſpehhibu u. t. t. un wahſat Italijai ari ir wahja noſhime trefſabeedriba. Wahju leiſars ari nodomajis apzemet Auſtrijas leiſaru Franzi Joſefu.

Anglu tagadeja konſervatiwa miniſtrija ar lordu Solſberi preeſchagalā ġriedama nowehrſt tautas azis no winas lihd ſchim ſpextajem neidewuſchamees ſoleim Armenijas jautajuma u. t. t. ġrib laurus eegubt Afrikā. Ta atradufe, la Egipte teelot apdraudeta no derwiſchem un tafehz nodomajuse uſ Aſaſchu, Dongolu ſuhtit ap 8—9000 wihru leelu kara ſpehtu. Iſhtenidā gan Egiptei nedraud nelahdas biſhtamas breesmas, til Anglija pate zel julas, iſplata baumas par derwiſchu tuwoſchanoes un par to nodomateem uſbrukumeem Egiptei, la Franzijs, Kreepija, Turzija nenahtra uſ domam, la Anglijai tal ar reiſ Egipte ja-atſtahi. Tadna Anglijas rihloſchanas Franzijs ġajehlu ſiſtru ſaſchutumū. Ari Franzijs abreleu miniſtris Bertelo pret to iſjeizees. Un ta la nu ari Franzijs peeder pee tam walſim, turam japahrauga Egiptes ſinantiſchu leetas, tad jaſchahdas waj Franzijs atlans Anglijai no Egiptes referwas fonda eſpedijijas iſdewumu ſaſchanaſi nemt peepraſtiss 5 milj. rbl.

Spanija. Iſ Kubas ſalas pehejā ġailā nahp paſlahwigi ſinas par Spaneeſchu waldbas kara pulku uſwaram. Kā telegrafs ſino, tad Fernandees ſatahwis pee Kandelarijas (Winar del Rio provinje) 4000 wihru leelu dumpineſchu kara ſpehtu, turu wadhjis Maree. Dumpineſkem kitiſchi un eewainoti 300 wihr; Spaneeſchem kitiſchi 5 un eewainoti 57 ſaldati, to ſtarpā wiſneeks Romas. Rahtofchā numurā par Kubu plaſchali.

Serbijas karalis Ateſandris, la telegrafs ſino, ſaderiſnahſchotes ar Kreepijas prinjeſi Mariju.

Riht-Aſija. Japanu waldbas, la telegrafs ſino, nodomajuse buhwet 7 januus kara fugus. Kinā weetu weetam ploſas dumpis. Kineſchu ſaldati pret modamebanu dumpineſkem newarot neta iſdarit. Hongſongā bubonu mehriſ praſot dauſt upuru.

Hawaii ſala. Leela jeb Klufa juhra ſtarp 18. un 22. ſeemeta platuma ġradeem un ſtarp 154. un 161. wafara ġaruma ġradeem (no Griniſchās rehſinot) atrodas 16,946 kwadrat kilometri (apmehram 15,000 kwadratwerſtes) leelas Sendwiſchu ſalas, turas ſaſlahw no lahdam 13 ſalinam. Schis ſalas, turas apmehram weenu trefſchadatu til leelas la Wideme, apſchwootas no lahdem 100,000 eedſchwotajem, to ſtarpā lahdem 22,000 haltaſjem (ap 8600 Portugaleſchu, 2000 Amerikānu, 1400 Anglu, 1100 Wahju u. t. t.). Klimats ir laſis, bet miſligs, jo pubſch ſpiedſinofchi wehſi. Zaurmehra ſiltuma ġada ir 24 ġradi pehz Beſſija. Karſtala mehneſcha zaurmehra ſiltuma ir apmehram 26 ġradi pehz Beſſija un aulſtala 21 1/2 ġrada pehz Beſſija. Ta tad ſehinis ſalās paſlahw muſchigā wafara. Weſelibas ſinā winas ar naw ſmaddejtamas. Daſchās no ſchim ſalam ir loti augligas un peeliſſinamas leeliſtam dabas dahſam, tur aug wiſwiſadas pules, ſtahi un warent miſlu kof. Salās ſtarp jita andina zuturu, laſiju, rihſus, bananas. Daſchadu raſchojumu iſwed ap 21 miſ. rublu wehtribā. Zutura ween iſwed par lahdem 20 miſ. rbl. — Gewed prejs par apmehram 10 miſ. rbl.

Leelata no ſchim ſalam ir Hawaii ſala (11,350 kwadrat-kilometri jeb apmehram 10,000 kwadratwerſtes leela ar lahdem 25,000 eedſchwotajem). Schi ſala ir loſcha un apbrihojomi augliga. Muſchigis ſeedonis un pahrpilniba ſche ſaweenojuſchees. Bet la rosem diſelſchū, ta ari ſchāi burwigajai ſalai ſawi ſaumimi. Wina ir ſtirti ſalſaina. Leeli ap 14,000 pehdu augſti kalni pazet ſawas ſneegu apſlahtas ġalomes mahlenes. Schee miſenti ir ugunis wehmeju kalni un ſaſlahw ġandriſ til iſ lawas. Leelatee ir 4194 metri (ap 14,000 pehdu) augſtais Maunaloa (Leelais kalns) un 4253 metri augſtais Maunakea (Waltais kalns). Scho ugunis wehmeju kalni krateri, pa kureem pluhit lawa ahra, ir miſligi. Maunaloas augſtatajam krateram ir 3790 metri (ap 12,000 pehdas) zaurmehra, un pee tam ſchim ugunis wehmeja ſalnam ir weht lahdē leelais ſahnu krateris, turam 4900 metru (ap 15,000 pehdu) zaurmehra un turam ir 12 kilometru (ap 10—11 werſtes) apſahrt. Ta tad ſchis kraters ir leels lawas eſars, turā lawa paſlahwigi un ar leelu troſſini wahras lihdſigi beſputras ſallam uſ laſtas ugunis. Tagad nu, la telegramas un ahrſemju laitraſii wehſta ugunis wehmeja kalns Maunaloa jau topſch 13. janwara eſot ſewiſchi darbigis par jo leelam iſbailēm weetejem eedſchwotajem. Burwigi augliga daba, muſchigis ſeedonis, kalni miſlemi, wiſur ſpehzigā diſhwiba un mahſoneem apſlahtais poſtitajs ugunis wehmeja kalns ar ſawu miſligo 10—11 werſtu leelo ugunis eſaru — lahdē kontrastis — ſtarpiba! Diſhwiba un nahwe!

No jaungada wiſitem atpirtuſchees

pat labu teem ſtudentu puljineem, kuri ſinami eemeflu deht atteikufchees no Sinibu komiſijas pabalta:

No Wiljes: D. Libeets 50 l., K. Bredis, Pulite, Greta Mikelfon, R. Buſchman, J. Buſchman, E. J. J., N. Balmiſch, Aſchupis Garais, A. J. un B. M. idies 1 r. Rawiſam eemafati 1255 rbl. 16 ſap.

Par naudas ſanemſchamu kwite "D. L." redahija.

Tirgus ſinas.

Riġa, 11. martā 1896. g.

Riġas labības tirgū weht arween paſlahw ſinajums. Leelata toſda rafes la leelas til ar luſneelbas eſchahſchanoes, uſ turu ſallam mairis iſgi newajades ġadit. ġails iſtis un leetas, lecus ahri ſuht. Pehz lahdas telegramas ſinajuma iſija pee Kollu rauga jau eſot ſwabada. — Baſaules labības tirgus wiſpahrejis ſahdolliſ tabds pate, la paſahjuſchā "Mahjas Weefis" numurā apraſtitis. Ari runē ſehjumu ſahwollis tabds pate. Siblatu pahraſtati atal pahneegim nahloſchā numurā. — Labības ġenas Riġa ſchimbriſcham ſchahbas:

Rudſ. Kreewu, uſ 120 mahriņu pamata malfā 56 ſap. pubā. Tendeje: rahma.

Kweeſchi. 123—128 mahriņu ſmagi Kreewu kweeſchi malfā 77—82 ſap. pubā; 120—123 mahriņu ſmagi Kuremes kweeſchi malfā 67—71 ſap. pubā. Tendeje: Klufa.

Reeſchi. ſehchlanſchu, uſ 100 mahriņu pamata malfā 59—62 ſap. pubā; Kreewu meeſchi malfā 55—60 ſap. pubā; Kuremes 105 ſap. 107 mahri. fm. meeſchōs dob 57 ſap. pubā. Tendeje: Klufa.

Auſas. Labās ġaiſchās auſas malfā 62—66 ſap. pubā; ſchahwotas auſas malfā 58—59 ſap. pubā; Barizinas un Linnas-Jeleas auſas malfā 57—58 ſap. pubā. Weſ apgroſhimem.

Kiſchſchlas. Steju ſehſlas uſ 87 1/2 proz. pamata malfā 115 ſap. pubā; paraſtās brahla ſehſlas malfā 106—107 ſap. pubā. Tendeje: ſingra.

Kiſchellu ellas rauhſchi. ſchejeenes, malfā 68—70 ſap. pubā. Kreewu ſiſchellu ellas rauhſchi malfā 67—69 ſap. pubā.

Saules puſu (ſauġreſchu) ſehſlu rauhſchi malfā 58 ſap. pubā. Pahrdewuju truhſi.

Sirni malfā 58—66 ſap. pubā. Tendeje: Klufa.

Pupas malfā 68—70 ſap. pubā. Tendeje: Klufa.

Klijas pehrt par 45—48 ſap. pubā.

Kamepes malfā 104—105 ſap. pubā.

Kamepeju ġenas ſingras. Peewedumi un ari trahjumi maſi.

ſini. Ahrjemes peepraſa maſ ſinu. Peewedumi Celſchu Kreewijas tirgās maſi. Pahrdewuju aturad. — Senas uſturas ſitpat augſtas la lihd ſchim. Iſhti labds ſinas par R. (riſti) un X R X (ſate riſti) dob 40—41 rbl. birlawa; par Z. K. (ziſti) un X HD X (Fernandees "hoſdreibanti") malfā 36—37 rbl. birlawa; par S. P. K. (superior piſtroni) un S. F. P. HD dob 30—32 rbl. birlawa; par P. K. (piſtroni) un P. P. HD (ſmaltee piſtdreibranti) malfā 24—26 rbl. birlawa; par P. W. (piſtrabſti) un P. HD (piſtdreibranti) malfā 21—23 rbl. birlawa; par W. (braſti) un HD (hoſdreibranti) dob 19—20 rbl. birlawa; par D. (dreibranti) un L. D. malfā 15—17 rbl. birlawa un par D. W. (dreibranti) dob 12—13 rbl. birlawa.

Kopu baribas, tirgū par labu ſeenu dob 400—450 ſap. birlawa.

Pahrtiſas ġenas Riġa:

	lap.		lap.
Sweeſts, mahriņa	32—35	Sauks krehjums, ſtopā	20—26
Walda sweeſts, mahri.	35—40	ſahbs krehjums, ſtopā	40—50
Zuhlas ġala, poda	180—200	Dlas, ſchola	90—110
Wehſcha ġala, mahri.	8—12	Sihvoli, ſtopā	6—7
Schahweta aitas ġala, mahriņa	7—9	Reeſti, ſtopā	10
Ewaiga aitas ġala, mahriņa	8—12	Medus, ſchubnas waj tejnais, mahriņa	35—40
Lela ġala, mahriņa	7—15	Reeſchu puſtami, ſtopā	7—10
Schahwets ſahſinſis, m.	13—16	Sirni, ſtopā	7—12
Schahwets ſahſinſis, m.	13—16	Kalketi ġigerini, ſtopā	5—6
Schahwets ſahſinſis, m.	13—16	Kurſ. kweeſchu bihdeiti	—
Reeſchu ġala, mahri.	13—15	miſti, mahriņa	3
Sali, gabalā	60—100	Ahholi, ġarnija	—
Stirnas, gabalā	500—700	Drehmenu oġas, ſtopā	5—6
Rubent	100—150	Rappoſti, gabwina	10—20
Wiſtas, gabalā	60—80	Schahbi lahpoti, ſtopā	7—9
Pihles, gabalā	—	Schahwetas rones, 100	15—25
Sofis, gabalā	150—280	Sutini, labā	60—80
Kallubni, gabalā	270—370	Breſlini, lahlā	7—8
ſedes, pahs	70—80	Liſdalas (Wolgas u. t. t.) mahri.	15—15
Medni, pahs	70—90	Sandarti, plauſchi, larpes (Wolgas u. t. t.) mri.	12—13
Kartupei, pubā	70—90	Liſdalas (weeſchās) mri.	20—25
Sauks peens, ſtopā	7—8		
Pees peens, ſtopā	7—8		
Rupinats peens, ſtopā	10		

Reepaja.

Rudſi uſ 120 mahriņu pamata malfā 56 1/2 ſap. pubā. Tendeje: rahma.

Kweeſchi (pubri) malfā 67—82 ſap. pubā.

Reeſchi malfā 55—61 ſap. pubā. Tendeje: ġurdena.

Auſas. Labās ġaiſchās auſas malfā 63—65 ſap. pubā; Kuremes auſas malfā 55—60 ſap. pubā; Kureſtas, Karſomas, Jeleas-Lionas, Orlas, Kijewas un Barizinas auſas malfā 57—59 ſap. pubā. Melnauſas (15 proz.) malfā 53 1/2 ſap. pubā. Tendeje: rahma.

Kiſchſchlas. 7 mehri leiſchu ſehſlu malfā 107 ſap.; 7 mehri Kreewu ſehſlu malfā 108 ſap.; 7 mehri ſteju ſehſlu malfā 100—111 ſap.; 6 mehri ſehſlu malfā 93 ſap. Tendeje: rahma.

*) Pee kureem naudas ſuma naw mineta, malfajufchi I rubli.

Grifi uſ 100 mahri. pamata malfā 68 ſap. pubā. Tendeje: Klufa.

Sirni malfā 58—63 ſap. pubā.

Saules puſu (ſauġreſchu) ſehſlas malfā 62—63 ſap. pubā.

Kamepes malfā 104 1/2 ſap. pubā.

Klijas. Riġas Klijas malfā 50—55 ſap. pubā; wibejās Klijas malfā 48—49 ſap. pubā un ſmalās Klijas malfā 47—48 ſap. pubā. Tendeje: rahma.

Pahrtiſas ġenas Reepaja:

	lap.		lap.
Kartupei, pubā	60—70	Sauks krehjums, ſtopā	20
Sweeſts, mahriņa	26—30	ſahbs krehjums, ſtopā	40
Zuhlas (oſhwias), mahri.	—	ſchahbi lahpoti, ſtopā	5—10
Medus, mahri.	27—29	Knappere, gabalā	5
Schſinſis, ſchahwets, m.	11—13	Sali, gabalā	—
Aitas ġala, mahri.	—	Oſhwias wiſtas, gab.	—
Wafſi, mahri.	50—55	Pihles, gab.	—
Dlas, 10 gab.	16—18	Sahbi, gabalā	—
Swaigs peens, ſtopā	8	Sofis (oſhwias), gabalā	—
Pees peens, ſtopā	5—6	Sofis (nolautas), gabalā	—
Rotrejois peens, ſtopā	4	Kallubni, pahs labi barotu	—

Uhtupes (torgi).

Wairatſoliſchā pahros:

14. martā 1896. g.: Alfrede Liſona luſtamo mantibu (wehrt. 660 rbl.) — Andreja eſā Nr. 3, Riġa.

5. aprili 1896. g.: Sibrona Stujas luſtamo mantibu (wehrt. 220 rbl. 50 ſap.) — Stuju mahjas, Pahſchu pagafā, Riġas apr.

9. " 1896. g.: Georga Schmidta luſtamo mantibu — Diſtjeema muſſchā, Laſu apr.

Riġas ġagabala teefā:

13. aprili 1896. g.: Annas Leito nama (wehrt. 500 rbl.) — Jelgawas preeſchſchſchſchā, Wentſpilt eſā Nr. 58, Riġa.

29. " 1896. g.: Jowenijas Miller neſchlamu mantibu (wehrt. 3000 rbl.) — Dares diſſchjela ſtajas tuwuma, Riġas aprili.

Reepajas ġagabala teefā:

20. martā 1896. g.: Andreja Borina Wehreneu mahjas (ſolit ſahls no 2775 rbl.) — Wehſeenas-Wirginales pagafā.

20. majā 1896. g.: Leopolda Schalmes mahju (wehrt. 2200 rbl.) — Durbenes muſſchā.

26. auguſtā 1896. g.: Andreja un Julijas Wiſneku Lantinas mahjas — Wehſpils pagafā.

Wentſpilt-Ruhligas Weerteſneſchu ſaputje:

29. aprili 1896. g.: Ewilda Schimlewitſcha "Swejneku" mahjas (wehrt. 2000 rbl.).

4. majā 1896. g.: Janna Ees Pahrupju mahjas (ſolit ſahls no 2170 rbl.) — Sarlanas muſſchās pagafā.

Jaunjelgawas-Plauſtes Weerteſneſchu ſaputje:

23. majā 1896. g.: Janna Witewitſcha Klutwiſchu mahjas — Strundās pagafā. (W. u. R. O. A.)

Telegramas.

Peterburgā, 10. martā. Kartowas wizegubernators Belġards ezejts par Poltamas gubernatora weetas iſpilditaju. — Woriſogebſtā nodeguſe lahpethas baſniza; ſwehtee trauki un altars iſglahbt. Swana tornis palika no ugunis neapſahdeis.

Berlinē, 23. (11.) martā. Kreewijas kreditbiketēs par 100 rubteem dob 217 marſas. Tendeje: ſingra. Tautas weeteeku ġoda meelata tautas weeteeku nama prezidentis iſſauja augſtas laimes leiſaram. Walts kanzlers firſts Hohentlohe ſawā runā peemineja tos wihrus, kuri ſem "leela" leiſara Wituma ġudras un ſpehzigas waldbas Wahjiu weduſchi pee uſwaras un weenibas. Leelatais ſcho wihru ſtarpā eſot firſts Biſmarts, turſch weht ſtahwet la warents oġols un ar ruhpiġu-ġadbiġu ſtatemu wehrojot walſis likteni un iſſafot nopeetnus pamahjoſchus wahrdus ſcha ſlawenā laimeta pehznahjeem. Peeminejis weht, la Wahju tauta protot ġobinat un jeenit ſcho wihru, walſis-kanzlers runi beidſa ſeloſchem wahrdem: "Es ġreeſchos pee pirmā kanzlera poliſiſchem pretineekem un juhdju tos ſchodeen aiſmirſt ziſnas un ſtrihdus, lai weenprahſtigi la weenā ſauzeenā par muſhu luſpam pluhſt wahrdi: Firſts Biſmarts lai diſhwo augſti!"

Romā, 23. (11.) martā. Miniſtru Preeſchneeks Miſdinis tautas weeteeku nama iſſtadiroja, la ſengadeja draudiba ar Angliju papildinot un ſiſprinot paſlahwofcho ſabeedroſchanas lihgumu ſiſtemu, turas Italija noſleġuſe. Meers ar Abſiniju weht ne-efot noſleġuſe, bet meera ſarunas teefot turpinatas. Tautas weeteeku namis peenehna waldbas praſito kreditu preeſch rihzibas Afrikā un atlika ſehdes lihd 28. (16.) aprilim. — Derwiſchi 6. martā uſbrufuſchi Kaſalā, bet tituſchi atſti atpata. — Anglu tautas weeteeku nama Morles aſi aplaraja tagadejas konſervatiwas miniſtrijas ahrſemju poliſiti atteeġofchos uſ Turziju, Riht-Aſiju, Widus juhra. Kamehr leehwalſis ſagaidot, lai Anglija atſtahi Egipti, tamehr Angli waldbas ſpehrufe tur fokus, ar kureem ta ſew uſtranojotes ġuhtu atbidibu. Egiptes robeſchās ne-efot apdraudetas, iſai par Suatimu jabaitojotes, bet uſ tureeni jau ari kara pulki (eſpedijija) ġuhtu aiſluſchot. Eſot tihā ahrprahſtiba uſ Aſaſchu ſuhtit 8—9000 ſaldatus, lamehr Dongolu aiſſahwot 10,000 derwiſchi. Waj eſpedijija warbut uſſahſta aiſ ġaimas iſplatiſchanas noluhſtem? — Ja Anglija nodomajuse Egiptes pahrwaldibu iſplattit weht tahtal uſ beenwidem, tad Sudanas eedſchwotaji tam pretſchotes. Egiptes jautajums eelſtimats wiſneſchewigalā briedi. Runatajis aiſrahdija uſ Franſchu abreleu miniſtra Bertelo iſſtadirojumeem ſchini leeta un iſſajija noſcheloſchano, la neſen nodbinajufes labatā ſatitime ar Franziju atal trauzeta. Morles iſta preeſcha miniſtrijai iſſajiti neſtiſtibu ahreja poliſiti. Tautas weeteeku namis ſcho preeſchliſtumu atrahdija ar 288 pret 145 baſſam.

Konſtantinopolē, 21. (9.) martā. Natti no 19. (7.) uſ 20. (8.) martu Konſtantinopolē iſjehlas ugunisġrehſ. Nobega 60 nami. — Iſ Kairo (Egipte) ſino, la wiſneeks Hunters beſ laujas eemehſis Aſaſchu. Hunters laitam doſees tahtal uſ Suarti, tur jau atrodas derwiſchu preeſch-pulki.

ſpafahneeks un iſſeweſe. Ernſt Plates.

Witbilgece redaktori:

Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. P. Saitis.

Домолено ценъ пров. — Прага, 11 марта 1896 г.

Mahjas Weefa Mehneschraaksta

trešdās burtnizas saturs:

Esitenite. Romans no Augusta Deglaiva. — Sargengelis. No Porutu Jahna. — Bajasles raska un patebrejumi. No Dr. phil. K. Balkofsa. (Turpinajums.) — Kā Gahneschki tika pēc jauna stolas nama. Stahis is stototaju dšiwes no Sudrabu Gdšha. (Beigās). — Tagad. No Dotu Ma. — Kojemes likens. Pehz „Pycckoe Boracrho“ no K. Baltera. (Turpinajums.) — Laimigais. Stahis no Petapelo. (Turpinajums.) — Doli weh Baltija. No Studolfa Blaumana. — Lantās bibliotēkās krewojā. No J. Kriščlana. — Dcefma. Pehz Betšija no Swabegulu Gwardara. — Johāns Heinrihs Pestalozjis. No J. Kr. (Ar Pestalozija gihmetni.) — Heimes dšejoli. Lulsojis Porutu Jahnis. — Dšiwē augstājs seimēds. No porutščila A. Wintera. — Dāščabi rasti: Heinrihs Heime (ar gihmetni). — Dēmit gadu skatemes jubileja. Biografiska skizē no Walmēera. — Latwešču teatra mahšlencezei Dazei Almentin jaunlundeši 10 gadu teatra darbības jubilejā, 6. martā 1896. gadā. — Pīšļa Tomšona jubileja. — Parīses šarpjautista grahmatu isdeweju faeima. — Saema debi literarisku raskojumu ispačuma tešibu apšpreeščanas. — Wajšingtonas „Smithsonian Institution“. — Wladimostofa atwercamais Austruma walobu instituts. — Romā atwercamais Kreewu arkeologiskais instituts. — Eweepubles „British Association for the advancement of science“. — Brubšču šinatnu akadēmija Berlinē. — Walfas stototaju feminars. — Wabju uniwersitatu statistika. — Kembriščas uniwersitate. — Augtu nedēšas wisse „Lloyds News“. — Ši labdarības nobolku statistika. — Grosams gaisa lūgis. — Swariģis atradums šinatnu laulā. — Kemjens un weštutu nosleņpumi. — Jahnu tabepinu gaismas ispačības. — Senates atleetas. — Elektrizitate lara laulā. — Jami dšesčradas slahni. — Stepeni jubras zeli. — Nilupes plūdi. — Senes lodes eebšiwotaji. — Kas ir žilwels? — Par dšerū weštības lopsčam. — No tam zelas galwas fahpes? — Kad žilwelam wiswairal spēhla? — Septingadešs nahwēs šods. — Gewehrojams jelotajs. — Uš wahjeem pamaten. — Wbrulumi Gabrielam d'Annunzio. — Ušaijinajams Latwešču etnografiskās isstahpes leča. — Rubšu bildeš: „Krištus eeprečjinot“ un „Sargengelis“ no B. Ploščorša. — Grahmatu galde. — Pasmojumi.

„Mahjas Weefa Mehneschraaksta“ mahša „Mahjas Weefa“ abonenteem kopā ar „Mahjas Weefi“: Beš pēčsūtščanas 3 rbl. 85 kap. par gabu, ar pēčsūtščanu 5 rbl. par gabu. Teem, las naw „Mahjas Weefa“ abonenti: Beš pēčsūtščanas 2 rbl. 60 kap. par gabu, ar pēčsūtščanu 3 rbl. par gabu.

Burtniza mahša 30 kap.

Apšleļejumi un šrudinajumi top prenemti: Ernsa Plates drukatawā, Rigā, pēc Petera bāšņiģas un latrā grahmatu tirgotawā.

Augšzeenibā Dr. phil. **Arnolds Plates**, „Mahjas Weefa Mehneschraaksta“ isdeweje.

Gewehrojams isgudrojums.

Likumigi aissarg. Saģa sobi pateršā leclumā. Likumigi aissarg.

„Ekszelsior“ dahrja un krahmu saģis.

Gewehrojams isgudrojums.

Wešlatais, labafais un lešlatais saģis angļu un žiru loku apgreesčana. Wešad soba zelsch nefametas, no latrā weegli ašinajams un greešč gludu zeli. Wairuma un pa weenam pahrdodams pēc

Brahteem Popow, Grehzineeku eelā Nr. 35.

M. Mirachmedowa orientalistā magasina,

14, Kungu eelā 14, dabija

nahkashai šefonai jaunā sūhtijumā

Lachkentēs, Somarkandas, Persijas, Turzijas, Japanes un Kinas šihda drabnas, kā: Fay frančais, Ssura, Canaus, Fansa, Changeant, atlasu u. t. t. balles un kashu garderobem, šihda galwas apšlečamos un labatas lokatus, kā ari schalles dāščadās krahšās, kamela spalwas drabnas fleitam, wisadas Kaukasijas šudraba lectas 84. prowes, tepikus, portjeerus, mehbelu opwēlčamos štoffus u. t. t. un pēdabwā par beš konkurenzes ženam, par šo pahrlēčinatees padewigi luhšj

augšzeenibā

M. Mirachmedows, Rigā,

14, Kungu eelā 14.

Mündela un beedra tabakas un zigaru fabrika, Rigā,

peedabwā leclumā un masumā:

Zigarns leelā iswehšē, labi nostahwejuščos, flawena labuma, un

Januus papirofus „Malina“,

100 gab. 60 kap., 25 gab. 15 kap., 10 gab. 6 kap., 5 gab. 3 kap.

Turku tabaku par dāščadām ženam, teijama labuma un weenmehe smaigu.

Uš pīrzejū pastlešjeuneeem isgatawo papirofus, no 4 rbl. lihšj 30 rbl. par 1000 gabaleem, kā ari tabaku dāščadā štiprumā un greešumā.

Bakuna tabaku lapās un greeštu, garščigu un eeweh-rejami labu.

Noliktawa: Kungu un Petera bāšņiģas eelu šuhri, pašču namā.

Fabrika dibinata 1849. gadā.

Geeldeenas 1896. Geeldeenas 1896. Olu lafas

preeščā keeleceem olu krahšofčanas šahdās krahšās:

farkans, šils, roša, falsch, dšeltans, oranschu, wioletš, brubšs, melus, selto: kinkaina (Goldkafex) un oliwu selto krahšās.

J. C. Kocha

lakur fabrika

Telefoni 417, 447.

Rigā.

Dibinata 1842. g.

Jaeger un Co., Rigā, wihnu noliktawa,

dibinata 1816,

galwēnais weifals:

leelā Grehzineeku eelā Nr. 30, telefons 60,

filiales:

1) leelā Aleksandra eelā Nr. 2, telefons 20,

2) 1. Ganību dambja Nr. 2,

peedabwā ša spezialitati:

wezus Bordo- un Burgunder- wihnus, ihštus konjaks

is flawenglās Charente firmas, nuitas- un original- wihbijums, kā ari wifadas teijamas fortee

ahrsenju un Kreewijas wihnus,

šhampanju, konjaku, arasu, rumu,

Angļu porteru,

šchejeenes un original- wihbijums.

Male Ale, wermutu, likerens u. t. l.

Kellera un Co., Sw. Peterburgā,

destilaturas šabeedribas

weeniģā noliktawa Rigā.

Buhwes apkalumi

jaunbuhwu pēderumus,

kā ari

labakos amata riščkus

is flawenam fabrikam peedabwā

Pawela S. Popowa

tehrauda un šihlprešču tirgotawa,

mahjas un kehlu wajadsibu magasina,

Rigā, Leelā Grehzineeku eelā Nr. 30/32.

Asfalta juntu papes fabrika.

NB. Uš latrā rullā atronas augšējā fabrikas marķa ar muims pēšpreeščo mecali (1. gobalģa) par

wislabako fabrikatu.

Karlis Neverman un beedr., Rigā.

Mušu noliktawa: Šaunajōš wahrtdōš sem walna.

I. fortes Kreewu farkana ahbolina sehklas,

I. fortes Kreewu timoteja sehklas,

Baltā ahbolina sehklas,

Bastardahbolina sehklas,

Angluraisahles sehklas,

Wihnu sehklas

peedabwā:

Georgs Thalheims.

Kantoris: Leelā Pils-eelā 16.

Aleks. Kulikowsky,

tapetu un wihnes mebelu krahšums,

leelā Grehzineeku eelā Nr. 9,

peedabwā

par lehtatām ženam

wafarnizu tapetes

leclakā iswehšē

un jonnafōš musturōš.

Mag. G. Birsman

apteeku pretišču pahrdotawa

Rigā, Šahlu eelā Nr. 9 (šarp rahniš un Daugawu)

šahēnā leelā partijā šin wifadas

krahšās

preeščā

Geelderu plam (panteem)

un pēdabwā tās leclumā un masumā augšt žemitat publicai.

Turpat dabonams wifas apteeku prečes, elkas krahšās, lakas, kosmetikas preeščameti u. t. l.

Wehrmana parka

seemas dahršs.

Šē deenas:

Konzerts.

Sašlums pulšten 8 wakarā. Gērģa, cerehlinot labd, nodoklus, 35 kap. Šchēla grahmatinas (10 bišetes) 3 rbl.

Programas, 5 kap. gab., dabujams pēc saģes.

Walde.

Weetalwas labdr. beedribā

pirmā leeldeenā, 24. martā 1896. g.

Teatrs.

„Pahretizibā un nabadšibā.“

No Adolfa Allumana.

Preeščneščibā.

NB. Pehz tam: Weešigs wakarš.

Drulats un dabujams pēc liščku- un grahmatu-drulataja un burku-lehjeņa Ernsa Plates, Rigā, pēc Petera bāšņiģas.

Eche klahst „Literariskais Weelšums“ un „Semkopības Weelšums“.